

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 11 Temmuz 2016
Nr. Ref.: RK967/16

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI31/16

Başvurucular

Bedri Fejzullahu

**İstinaf Mahkemesinin AA.nr. 129/2015 sayı ve 2 Haziran 2015 tarihli
kararı hakkında anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Arta Rama-Hajrizi, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Bekim Sejdiu, Üye
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, Üye
Gresa Caka-Nimani, Üye

Başvurucular:

1. Başvuru Poduyeva Belediyesi Lluzhan köyü mukimi Bay Bedri Fejzullahu (bundan böyle: başvuru) tarafından yapılmıştır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, kendisine 10 Ağustos 2015 teslim edilen İstinaf Mahkemesinin AA.nr. 129/2015 sayı ve 2 Haziran 2015 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu, herhangi bir anayasal hükme atıfta bulunulmaksızın başvurunun Anayasa ile güvence altına alınmış haklarını ihlal ettiği iddia edilen karar hakkında anayasa denetim talebidir.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan böyle: Anayasa) 113.7 ve 21.4 fıkraları ve 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Kanun (bundan böyle: Kanun) 47. maddesine dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 12 Şubat 2016 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan böyle: Mahkeme) başvurusunu teslim etmiştir.
6. Mahkeme Başkanı 14 Mart 2016 tarihinde Üye Selvete Gërxhaliu-Krasniqi'yi raportör yargıç olarak görevlendirmiş, üyeler Altay Suroy (başkan), Snezhana Botusharova ve Gresa Caka-Nimani'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni tayin etmiştir.
7. Mahkeme başvurusu kaydedildiğini 6 Nisan 2016 tarihinde başvuru ve İstinaf Mahkemesine bildirmiştir.
8. Ön İnceleme Heyeti 20 Mayıs 2016 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu inceledikten sonra başvurunun kabul edilmezliği yönünde teklif sunmuştur.

Olguların Özeti

9. Podoyeva Sosyal İşler Merkezi başvurunun engelli çocuğun bakımına yönelik sosyal yardım talebini 7 Haziran 2013 tarihinde reddetmiştir. Reddin gerekçesi mali desteğin ancak çocuğun kalıcı engeli olduğu durumlarda veriliyor olmasıydı. Başvurucu Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığına itiraz dilekçesi sunmuştur.
10. Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı 19 Haziran 2013 tarihinde (112 sayılı karar) başvurunun itiraz dilekçesini reddetmiştir. Başvurucu Temel Mahkemede dava açmıştır.
11. Priştine Temel Mahkemesi 21 Ocak 2015 tarihinde (A.nr. 1085/2013 sayılı karar) başvurunun dava dilekçesini temelden yoksun bularak reddetmiştir.
12. İstinaf Mahkemesi 2 Haziran 2015 tarihinde (AA.nr. 129/2015 sayılı karar) başvurunun itiraz dilekçesini temelden yoksun bularak reddetmiş ve Temel Mahkemenin 21 Ocak 2015 tarihli kararını şu gerekçe ile onamıştır:

... İstinaf Mahkemesi heyeti davacını dava dilekçesinin kabulü için koşulları yerine getirmemiştir. Çünkü 03/L-022 sayılı Engelli Çocuk Sahibi Ailelere Maddi Destek Sunmaya İlişkin Kanununa göre “Günlük yaşam etkinliklerinin tamamlanmasına ilişkin yardım ile bakım, Kosova vatandaşı olan, bağımsız bir şekilde hareket eden ve günlük yaşam etkinliklerini yerine getiren 1 yaşından 18 yaşına kadar daimi özürlü çocuklara sunulur. Bu kişilerin 24 saat başkası tarafından yardım ve bakıma ihtiyacı vardır.”

Başvurucuların İddiaları

13. Başvurucu, istinaf Mahkemesi kararıyla “doğuştan zihinsel engelli olan çocuğun insan hakları ihlal edilmiştir” iddiasını ortaya koymuştur.

Başvurunun Kabul Edilirliği

14. Mahkeme öncelikle Anayasada belirtilmiş ve Kanun ile İçtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumundadır.

15. Mahkeme bu anlamda Anayasa’nın 113.7 fıkrasına atıfta bulunur. Fıkra şöyledir:

Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

16. Mahkeme ayrıca Kanunu 49. maddesine de atıfta bulunur. Madde şöyledir:

“İstem dört (4) ay bir süre içerisinde sunulur. Süre, müracaatta bulunan kişiye mahkeme kararının teslim edilmesi gününden itibaren başlar...”

17. Mahkeme devamında içtüzüğün 36 (1) (c) kuralına atıfta bulunur. Kural şöyledir:

(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:

[...]

(c) Başvurucuya nihai etkin hukuki çözüm teslim edildikten sonra başvurunun dört ay içerisinde teslim edilmesi durumunda;

18. Mahkeme AA.nr.129/2015 sayı ve 2 Haziran 2015 tarihli İstinaf mahkemesi kararının 10 Ağustos 2015 tarihinde başvurucuya teslim edildiğini, ancak başvurunun bu tarihten 5 ay sonra 12 Şubat 2016 tarihinde yapıldığını tespit etmiştir.

19. Sonuç olarak Mahkemeye yapılan başvuru İstinaf Mahkemesi kararının teslim edildiği tarihten dört aylık süre geçtikten sonra teslim edilmiştir.

20. Mahkeme bu doğrultuda Kanunun 49. maddesi ve İctüzüğün 36 kuralı (1) (c) kuralında belirlenmiş olan dört aylık sürenin önleyici özelliğe sahip olduğunu, Anayasaya uygun şekilde yapılan başvuruların makul bir süre içerisinde görüşülmesini sağlayacak şekilde hukuk güvenliğinin sağlanması amacıyla konduğunu ve geçmişe ilişkin kararların sürekli bir şekilde anayasal denetime açık olamayacağını tekraren belirtir (bkz. *O'LOUGHLIN ve diğerleri v. Birleşik Krallık*, No: 23274/04 AİHM, 25 Ağustos 2005 tarihli karar).
21. Bu nedenle başvurunun Kanunun 49. maddesi ve İctüzüğün 36. kural (1) (c) bendinde belirtilen yasal süre geçtikten sonra yapıldığı v bu haliyle başvurunun kabul edilmez olduğu ortaya çıkmaktadır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Kanun'un 49. maddesi ve İctüzüğün 36 (1) (c) kuralı uyarınca Kosova Anayasa Mahkemesi'nin 20 Mayıs 2016 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olduğunun İLANINA,
- II. Kararın taraflara TEBLİĞ EDİLMESİ,
Kanunun 20.4 maddesi uyarınca bu kararın Resmi Gazetede YAYIMLANMASINA karar verilmiştir.
- III. İşbu kararın derhal yürürlüğe gireceğine

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Arta Rama-Hajrizi